

Konsolidovaná výroční správa

Obce Gbeľany

za rok 2020

.....
starosta obce

OBSAH	str.
1. Úvodné slovo starostu obce	3
2. Identifikačné údaje obce	3
3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov	3
4. Poslanie, vízie, ciele	4
5. Základná charakteristika konsolidovaného celku	4
5.1. Geografické údaje	4
5.2. Demografické údaje	5
5.3. Ekonomické údaje	6
5.4. Symboly obce	6
5.5. Logo obce	8
5.6. História obce	8
5.7. Pamiatky	10
5.8. Významné osobnosti obce	16
6. Plnenie funkcií obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)	
6.1. Výchova a vzdelávanie	17
6.2. Zdravotníctvo	19
6.3. Sociálne zabezpečenie	19
6.4. Kultúra	21
6.5. Hospodárstvo	22
7. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva	22
7.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2020	23
7.2. Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2020	23
7.3. Rozpočet na roky 2021 - 2023	25
8. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva za materskú účtovnú jednotku a konsolidovaný celok	25
8.1. Majetok	25
8.2. Zdroje krytia	27
8.3. Pohľadávky	28
8.4. Závazky	28
9. Hospodársky výsledok za rok 2020 - vývoj nákladov a výnosov za materskú účtovnú jednotku a konsolidovaný celok	29
10. Ostatné dôležité informácie	31
10.1. Prijaté granty a transfery	31

10.2. Poskytnuté dotácie	32
10.3. Významné investičné akcie v roku 2020	32
10.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti	32
10.5 Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia	33
10.6. Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená	33

1. Úvodné slovo starostu obce

Výročná správa obce Gbeľany poskytuje ucelený pohľad na život v obci Gbeľany, na jej geografické, demografické a ekonomické údaje. Čitateľovi prinášame prehľad histórie a pamiatok obce. Zaujímavé sú symboly obce, ktorých súčasná podoba vychádza predovšetkým z historického vzniku obce. Pre občanov, ale aj pre návštevníkov obce predkladáme pohľad na možnosti kultúry, hospodárstva, sociálneho zabezpečenia, zdravotníctva a výchovy a vzdelávania v obci. V rámci hospodárenia obce za rok 2020 je potrebné v prvom rade poukázať na záverečný účet obce a na celkový prebytok rozpočtového hospodárenia. Čitateľ výročnej správy si taktiež môže pozrieť hospodárenie obce z hľadiska účtovníctva, prehľad pohľadávok a záväzkov obce a informácie o výnosoch a nákladoch obce. Prehľadom prijatých grantov a transferov poukazujeme na možnosti obce čerpať a používať účelovo určené finančné prostriedky. Taktiež obec v rámci svojich možností poskytuje dotácie zložkám na území obce na podporu ich činnosti. Veríme, že v priebehu roka 2020 sme pracovali predovšetkým k spokojnosti všetkých občanov obce Gbeľany.

2. Identifikačné údaje obce

Názov: OBEC GBELANY
Sídlo: Urbárska 366/3, 013 02 Gbeľany
IČO: 00321273
Štatutárny orgán obce: Ing. Jozef Martinček
Telefón: 0915 891 556
E-mail: gbelany@gbelany.eu
Webová stránka: www.gbelany.eu

3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov

Starosta obce: Ing. Jozef Martinček

Zástupca starostu obce : Martin Vojtek

Hlavný kontrolór obce: Ing. Božena Vaculová

Obecné zastupiteľstvo: Martin Vojtek, Ing. Mrázik Marek, Jana Vašková, Mgr. Ján
Ďugel, Bc. Michal Mravec, Marián Káčer, Ľubomír Samec

Komisie: Finančná komisia, Stavebná komisia a životného prostredia, Komisia kultúry, školstva, mládeže a športu, Komisia na ochranu verejného záujmu a prešetrovanie sťažností.

- Obecný úrad: administratívny chod obce zabezpečujú 3 pracovníčky
knižnicu zabezpečuje 1 pracovníčka a upratovanie zabezpečuje 1
pracovníčka
údržba budov a poriadok v obci zabezpečujú 2 pracovníci
- Materská škola : Rekonštrukciou a nadstavbou budovy sa zvýšil počet tried, kde predškolskú
výchovu zabezpečuje 6 učiteliek v troch triedach, manuálne práce –
upratovanie zabezpečujú 2 pracovníčky a donášku stravy deťom 1
pracovníčka.

Rozpočtová organizácia:

- Názov: Základná škola Gbeľany
Sídlo: Hlavná 375/26, 013 02 Gbeľany
Štatutárny orgán školy: Mgr. Juraj Repáň
IČO : 37813072
Telefón: 041/5980014
E-mail: zsgbelany@gmail.com

4. Poslanie, vízie, ciele

- Poslanie obce: Obec samostatne rozhoduje a uskutočňuje všetky úkony súvisiace so správou obce
a jej majetku v prospech svojich občanov
- Vízie obce: Prosperujúca samosprávna obec
- Ciele obce: Zabezpečiť občanom kvalitné životné prostredie, spokojné spoločenské spolužitie a
možnosť jej rozvoja

5. Základná charakteristika konsolidovaného celku

Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

Do konsolidovaného celku obce Gbeľany patrí Základná škola Gbeľany, založená zriaďovateľskou listinou 1.7.2002. ZŠ je samostatnou právnickou osobou, s právnou subjektivitou, vlastným IČOm a DIČ.

5.1 Geografické údaje

- Geografická poloha obce : Obec Gbeľany leží v severovýchodnej časti Žilinskej kotliny na
terasových náplavách Váhu, 10 km na východ od okresného
mesta Žiliny. Severná vrchovinná časť chotára siaha do Kysuckých
vrchov.
- Susedné mestá a obce : Chotár obce hraničí s chotármi štyroch obcí – Nededza, Varín,
Horný Vadičov, Mojš
- Celková rozloha obce : 713 ha
- Nadmorská výška : najnižšia 360 m n.m., najvyššia 799 m n.m.

5.2 Demografické údaje

Hustota a počet obyvateľov : 193 obyv. na 1 km², 1 450 obyvateľov

Národnostná štruktúra : slovenská národnosť, česká národnosť

Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského významu : väčšina - rímsko-katolícka cirkev

Vývoj počtu obyvateľov:

k 31.12.2016 - 1 319
k 31.12.2017 - 1 385
k 31.12.2018 - 1 422
k 31.12.2019 - 1 434
k 31.12.2020 - 1 450

Pohyb obyvateľov v roku 2020 :

Počet obyvateľov k 31.12.2019 – 1 434
Narodení v r.2020 12
Prihlásení v r.2020 33
Zomrelí v r.2020 15
Odhlásení v r.2020 14
Počet obyvateľov k 31.12.2020 – 1 450

5.3 Ekonomické údaje

	rok 2016	rok 2017	rok 2018	rok 2019	rok 2020
Nezamestnanosť v obci-počet UoZ:	37	29	37	33	52
Evidovaná miera nezamestnanosti v %	5,11	3,84	4,67	4,21	6,01
	2016	2017	2018	2019	2020
Nezamestnanosť v okrese Žilina:	5 377	3 721	3 257	3 293	4 922
Evidovaná miera nezamestnanosti v %	6,08	3,95	3,40	3,46	5,59

Vývoj nezamestnanosti : nezamestnanosť v obci oproti roku 2019 má stúpajúcu tendenciu, z celkového počtu UoZ v obci je 11 absolventov, nezamestnanosť v okrese Žilina má taktiež stúpajúcu tendenciu.

5.4 Symboly obce

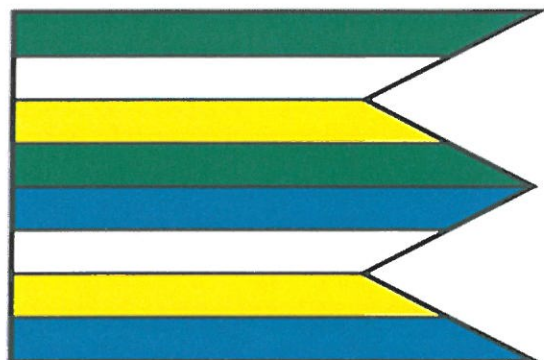
Erb obce:

Heraldická komisia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky prerokovala návrh **erbu obce Gbeľany** a odporučila ho na prijatie obecným zastupiteľstvom obce Gbeľany (číslo uznesenia 6/2008 zo dňa 12.09.2008) a na zapísanie do Heraldického registra Slovenskej republiky pod signatúrou G-43/2008 v tejto podobe:

V modrom štíte v zelenej pažiti stojaci zlatým prstencom nimbovaný, zlatoobutý evanjelista Marek v striebornom rúchu, v praviči so zlatým písacím brkom, v ľavici so zlatou knihou, vpravo spoza jeho nôh sa objavujúci, na pažiti ležiaci okrídlený lev.

Vlajka obce:

Vlajka obce Gbel'any pozostáva z ôsmich pozdĺžnych pruhov vo farbách zelenej, bielej, žltej, zelenej, modrej, bielej, žltej a modrej. Vlajka má pomer strán 2:3 a ukončená je tromi cípmi, t. z. dvoma zástrihmi, siahajúcimi do tretiny jej listu.

Pečať obce Gbel'any: Pečať obce tvorí okrúhla kružba, ktorú vyplňa erb obce. Okolo kružby je umiestnený kruhový nápis OBEC GBEL'ANY.

Na obrázku sa nachádza pečať obce, z ktorej sa vychádzalo pri tvorbe erbu. Oválna pečať rozmeru 27 x 39mm sa datuje do roku 1720. V obraze sv. Marek drží v rukách

pero a knihu, pri nohách vpravo je pravdepodobne ležiaci lev. Po stranách hlavy je nápis SANCT(VS). - MARCVS, pod rukami datovanie 17-20.

V miestnom kaštieli sa nachádza kaplnka Panny Márie. Podľa tradície bola kaplnka na cintoríne pred prestavbou zasvätená sv. Markovi. V oblúku hore je prerušená legenda na stuhe: SIGILVM - PAGI - GBELAN. Tab. XLI.

5.5 Logo obce -

5.6 História obce

Dobrá poloha a prírodné podmienky dali možnosť pravekému ľudskému osídleniu. V roku 1967 pri melioračných prácach sa našlo veľké množstvo keramického materiálu, kameňov, železných zlomkov a iných drobných predmetov. Materiál pochádza z rôznych období. Sú to najmä nálezy lužické, púchovské, hradištne a stredoveké.

Významným nálezom na Prostrednom láne je bronzový kosák. Takéto kosáky sa používali na zber obilia v období strednej doby bronzovej až po staršiu dobu železnú (8. – 5. stor. p. n. l.). Na mieste nálezu sa našli úlomky keramiky lužickej kultúry.

Vznik názvu obce

Vznik názvu obce Gbeľany má viac variantov. Prvý sa odvádza od slova „gbeľ“, čo je dutá miera na zbožie. Pravdepodobne tieto miery (drevené nádoby) vyrábali miestni obyvatelia.

Druhý variant je od názvu rastliny nazývanej kobylinou. Alexander Lombardini v V. ročníku Slovenských pohľadov z roku 1885 na strane 39 píše: „Náš ľud pri potokoch rastúcu zelinu kobylinou menuje, a veru sa Gbeľany už v roku 1362 ako obec v listine Štefana Bebeke, grófa vo Vyšehrade, v tom roku **tertia die festi B. M. Virginis et Martiris** danej pod menom Koblen spomínajú.“

V tej istej listine, v ktorej sa vymedzujú hranice Varína, tečie aj potôčik pod menom Koblen – Patak. Z toho možno vyvodiť, že v gbeľianskom chotári tečúci potôčik, ale aj obec od tohto potoka boli pomenované.

Tretí názov: žil tu oddávna ubiedený poddaný ľud, ktorý slúžil pánovi Gbeľánu. Od jeho mena sa odvodil aj názov obce.

Vznik obce

Gbeľany, ako poddanská obec vznikla pravdepodobne už v 13. storočí, keď sa na okolí Žiliny začali uplatňovať feudálne vzťahy. Prvý zachovaný názov VILLA BELENE (dedina Belene) pochádza z roku 1434.

Prehľad písomne doložených názvov obce:

- 1362 Koblen
- 1434 Villa Belene
- 1439 Possessio sen villa Kbeleny
- 1469 Possessio Belen
- 1483 Possessio Gbelan
- 1503 Cebelen

- 1508 Possessio Gbeleny
- 1518 Possessio Beelen
- 1519 Judex de Gbelen (richtár z Gbelian)
- 1519 Possessio Kbelan
- 1520 Possessio Kbeleny
- 1520 Possessio Kebeleny
- 1598 Kbelany
- 1773 Gbeblan, Gbelany
- 1786 Gbeblan, Gbellani
- 1808 Gbelán, Gbelany
- 1899 Gbellán
- 1902 Gbellan
- 1907 Egberlény
- 1920 Gbelany

Gbeľany od ich vzniku boli súčasťou Strečnianskeho panstva. Administratívnym centrom a sídlom feudálnej správy bol hrad Strečno. Všetky majetky panstva boli vlastníctvom uhorského panovníka. Kráľ Žigmund Luxemburský ich v roku 1421 daroval rodu Dersffy, ktoré bol vlastníkami panstva až do 17. storočia. V ženskej línii zdedili strečnianske majetky Esterháziovci a Wesselenyovci, ktoré jednotne spravovali a spoločne sa podieľali na výnose. Keď sa palatín František Wesselény a jeho syn Ladislav dostali do panovníkovej nemilosti pre účasť na protihabsburskom sprisahaní, Strečnianske panstvo sa rozdelilo. Kráľ Leopold I. v roku 1683 wesselényovské majetky skonfiškoval, hrad Strečno prikázal zbúrať a majetky daroval šľachticom nemeckého pôvodu, bratom Fridrichovi a Jánovi Löwenburgovi. Z tejto časti vzniklo samostatné Tepličské panstvo so sídlom v Tepličke, kam patrili aj Gbeľany.

Bratia Löwenburgovi zomreli bez mužského potomka a dedičom Tepličského panstva sa stala Anna Margita Löwenburgova, ktorá sa vydala za Fridricha Windischgrätza. Jej deti Jozef a Anna Mária, vydatá za Karola Szerényiho si v roku 1749 majetky rozdelili. Gbeľany, Dolný Vadičov, Lutiše, Pažite, Riečnica, Terchová, Tižina ako aj časť Strečna boli podielom, ktorý dedili členovia szerényiovskej rodiny. Toto územie, ktoré sa od Tepličského panstva úplne osamostatnilo, malo nielen vlastnú hospodársku správu, ale aj samostatný zemepanský súd a pomenovanie „dominium Gbelán“, čiže Gbelianske panstvo.

Gbelianske panstvo ostalo v rukách Szerényiovcov do roku 1812. keď jeho novými majiteľmi sa stala rodina Nyári zo Sučian. V roku 1863 ich vystriedal Ján a Ferdinand Zichy a v roku 1883 gróf Juraj Majláth zo Zavaru (narodený 23.12.1854), ktorý si vzal 02.10.1882 za manželku grófkou Sarlotu Zichy a tak sa stal majiteľom Gbelianskeho panstva. Z tohto manželstva bolo sedem detí: Juraj, Livia, Ferdinand, Štefan, Karol, Ladislav a Pavol.

Ferdinand Majláth, ktorý sa v roku 1926 oženil s grófkou Hubertou Széchenyiovou sa hneď pustil do renovácie budov a murovaných plotov a usiloval sa dať do poriadku i celé panstvo. Vo Viedni sa podrobil operácii slepého čreva. Keď sa chystal do Gbelian, dňa 22.02.1929 náhle zomrel na infarkt vo veku 38 rokov. Zostali po ňom dve dcéry: Ferdinanda a Šarlota. Posledný zemepán Gbelianskeho panstva dr. Ferdinand Majláth je pochovaný v idilickom prostredí lesíka Dielec, kde rodina plánovala vybudovať rodinné mauzóleum. Mladá, asi 22 – ročná vdova sa neskôr vydala za grófa Révaya zo Štiavničky. Aj gróf Révay čoskoro zomrel. Rodina sa začiatkom druhej svetovej vojny odsťahovala do Bratislavy a po oslobodení do Maďarska, odtiaľ do Švédska.

Majláthovci boli pánmi Gbelianskeho panstva až do roku 1945, keď ich majetky prešli do vlastníctva štátu.

Gbelianske panstvo sa zameriavalo najmä na chov dobytka a ťažbu dreva z rozľahlých malofatranských lesov. Značné príjmy malo aj z čapovania liehových nápojov, z prenájmu siedmych

mlynov a piatich jatiek a zvyberania mýtnych poplatkov v Terchovej a Strečne. Panské majere boli v Gbeľanoch, vo Vrátnej doline a Lutišiach. V Gbeľanoch, ktoré bolo sídlom panstva, okrem rozsiahlych hospodárskych budov vlastnilo i pálenicu (liehovar). Nová budova pálenice bola postavená v roku 1886 a renovovaná v roku 1921.

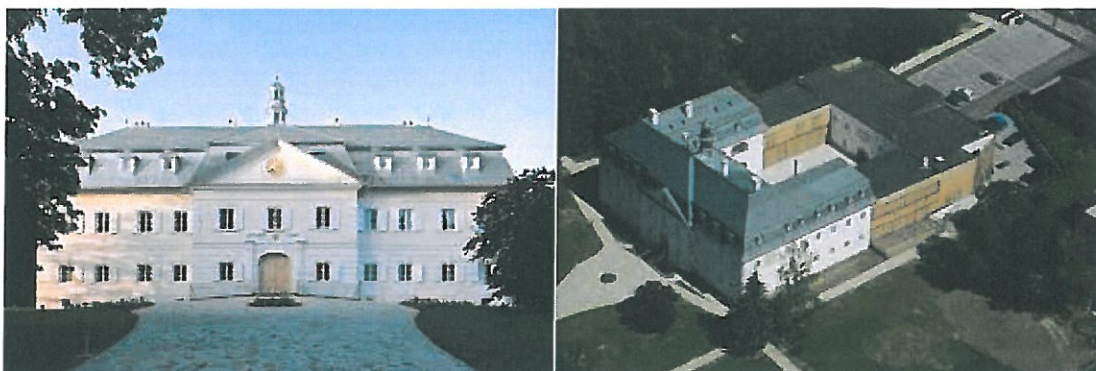
5.7 Pamiatky

Sídlom Gbelianskeho panstva bol honosný barokový kaštieľ z polovice 18. storočia, ktorý stojí uprostred parku, ktorý je obohnaný kamenným múrom. Bol sídlom grófskej rodiny, istú dobu tu sídlila škola, neskôr ochranári

Budova pred rekonštrukciou

V súčasnosti je kaštieľ v Gbeľanoch v súkromnom vlastníctve, kde prebehla veľká rekonštrukcia, výsledkom ktorej je príjemný hotel priamo na ceste do Malej Fatry. Súčasťou hotelu je atraktívne wellness zázemie a reštauračné priestory určené pre zážitkovú gastronómiu. Areál kaštieľa i hotel samotný sú ako stvorené pre svadobné obrady a hostiny či firemné podujatia. V roku 2015 bola dokončená rekonštrukcia hotelu, ktorý slúži verejnosti.

Hotel po rekonštrukcii

V Sučianskej záhrade (parku) stojí jednoposchodová klasicistická kúria, kaštieľ grófa Sučániho. Postavili ho v prvej tretine 19. storočia. V súčasnej dobe je v súkromnom vlastníctve, kde prebieha rekonštrukcia.

Pri hlavnej bráne do základnej školy stojí socha sv. Jána Nepomuckého, postavená z jemného pieskovca v klasicistickom slohu s nápisom:

CAROLUS COMES NYARY ET COSORS EIUS
COMES FRANCISCA PONGRACZ
ANNO 1827

Slovenský preklad: Karol gróf Nyáry a jeho manželka grófka Františka Pongracz roku 1827

V strede malého obecného cintorína je postavená kaplnka v pseudogotickom slohu. Svedčí o tom použitie typických gotických prvkov na stavbe z 19. storočia. Najvýraznejšími použitými prvkami sú lomené oblúky. Vertikálnosť jasne prevláda nad horizontálnymi rozmermi. Pretiahnutie do výšky a odľahčenie umocňujú aj štíhle a vysoké piliere na rohoch kaplnky. Spojením funkcie hrobky a kaplnky v jednej budove ale aj architektonickým stvárnením sa kaplnka na cintoríne v Gbeľanoch stáva ojedinelou. V širšom okolí mesta Žiliny nenájdeme podobnú kaplnku. V roku 1871 kaplnku darovala obci grófka Vincencia Nyári. V roku 2015 bola prevedená rekonštrukcia kaplnky – oprava fasády, oplatenie, rekonštrukcia schodiska kaplnky.

Kaplnka pred rekonštrukciou

Zrekonštruovaná kaplnka na cintoríne

Farský kostol v Gbeľanoch

Základný kameň pre Kostol sv. Jozefa, robotníka v Gbeľanoch požehnal Svätý Otec Ján Pavol II. 22. 4. 1990 v Bratislave. Kostol si postavili veriaci a 9. septembra 1995 ho posvätil J. Em. Ján Chryzostom kardinál Korec. Prvá nedeľná omša sa slávila 18. decembra 1994. Gbeľany patrili pod Rímskokatolícku farnosť Varín spolu s obcami Krasňany, Nededza a Nezbudská Lúčka. Od 4. 7. 2010 sú samostatnou farnosťou Dekanátu Varín.

V **nedeľu** 4. 7. 2010 o 10 hod. celebroid sv. omšu v Kostole sv. Jozefa v Gbeľanoch žilinský biskup Mons. Tomáš Galis, pri ktorej vyhlásil zriadenie novej Farnosti Gbeľany a uviedol do úradu jej prvého farára vdp. Pavla Kalabusa.

Pod Rímskokatolícku cirkev Farnosť Gbeľany patria filiálky Nededza a Kotrčiná Lúčka. Farnosť Gbeľany má Farský kostol sv. Jozefa z roku 1995, vo filiálke Nededza je Kostol Sedembolestnej Panny Márie z roku 1993 a v Gbeľanoch je Kaplnka Nepoškvrneného počatia Panny Márie z roku 1750. Rímskokatolícka farnosť Gbeľany patrí pod Dekanát Varín.

Farský kostol so sochou ukrižovaného Krista od sochára Alexandra Trizuljaka.

Farský úrad Gbel'any

V roku 2016 bola pred kostolom osadená socha sv. Mareka patróna obce Gbeľany. Sochu vyhotovil Mgr. Art. Radovan Martinček. Sv. Marek je tiež súčasťou erbu obce Gbeľany. Pri jeho tvorbe sa vychádzalo z pečate, ktorej vznik sa datuje do roku 1720, čo dokazuje historickú spojitosť tejto svätej postavy s obcou Gbeľany. Nejde len o sochu skrášľujúcu námestie pred kostolom, ide o zhmotnenie jedného zo symbolov našej obce, ktorého pôvod je možné hľadať v jej ďalekej histórii. Socha stvárňuje sv. Mareka s jeho najznámejším atribútom – levom, kráľom púšte.

V roku 2014 bola vykonaná rekonštrukcia budovy Domu smútku – nová fasáda, okná a vnútorné vybavenie.

5.8 Významné osobnosti

Alexander Trizuljak, akademický sochár, sa narodil 15. mája 1921 vo Varíne a zomrel 15. októbra 1990 v Bratislave. V rokoch 1945 - 1949 absolvoval štúdium na pražskej Akadémii Výtvarných Umení v ateliéri profesora Karla Pokorného. Po ukončení pražských štúdií nastúpil ako pedagóg na novovznikajúcu Vysokú Školu Výtvarných umení v Bratislave, kde pôsobil až do roku 1972, kedy musel opustiť pedagogický post i verejné pôsobenie po udalostiach roku 1968. Alexander Trizuljak bol popredným predstaviteľom slovenského sochárstva druhej polovice 20. storočia. Jeho verejne najznámejším dielom je socha víťazného vojaka na pylóne bratislavského Slavína. Popri práci na monumentálnom slavínskom zadaní Trizuljak vo svojej tvorbe rozvíjal modernistickú líniu. Trizuljakov priekopnícky experiment s novými materiálmi a technológiami vyvrcholil v 60-tych rokoch do série konštruktivistických plastík, ktoré aj dnes predstavujú progres v modernom slovenskom sochárstve 20. storočia. Práve výstavou Trizuljakovej tvorby odštartovala v roku 1961 legendárna Socha piešťanských parkov, ktorej sa stal Trizuljak spoluzakladateľom a dlhoročným predsedom organizačného výboru. Popri bohatej umeleckej tvorbe pôsobil ako organizátor spoločenského života výtvarných umelcov: zaslúžil sa o založenie galérií: Galéria hl. mesta SR Bratislavy, galérie v Trenčíne, Nitre, Komárne a v Humennom. Taktiež stál pri zrode slovenských stredných umeleckých škôl. Z jeho iniciatívy vznikol Slovenský Fond Výtvarných Umení ako i dnes už neexistujúce dielne umeleckých remesiel v Bratislave.

Eva Trizuljaková sa narodila v roku 1926 v Bratislave. Študovala na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave u Jána Mudrocha a Vincenta Hložníka. Jej rozsiahle dielo tvoria olejomalby a gvaše, pastely, no najmä textilné tapisérie art protis. Na svojich art protisoch spočiatku stvárňovala postavy z ľudových rozprávok. Inšpiráciou boli aj národné dejiny, kedy zobrazuje veľkomoravských panovníkov. Postupne sa necháva inšpirovať básnickým dielom P. O. Hviezdoslava, neskôr vojnovými hrôzami až prechádza k pokojnej téme Loretánskych litánií.

Jozef Šimuník, nar. 16.2.1810 v Gbeľanoch, zomrel 15.9.1887, bol farárom a správcom farnosti v Tepličke nad Váhom. Bol horlivým zástancom chudoby, pridal sa ku hnutiu slovenských dobrovoľníkov na čele s Ľudovítom Štúrom. Pochovaný je v rodnej obci – Gbeľany.

6. Plnenie funkcií obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)

6.1 Výchova a vzdelávanie

V súčasnosti výchovu a vzdelávanie detí v obci poskytuje:

- **Materská škola Gbeľany**, ktorú navštevovalo 53 detí v troch triedach. Vyučovanie zabezpečovalo 6 učiteliek,

MŠ je príspevková organizácia, kde hlavnou činnosťou je predškolská výchova.

Zriaďovateľom MŠ je Obec Gbeľany. Poskytuje celodennú starostlivosť deťom vo veku tri až šesť rokov. Výhodná poloha zariadenia v prírodnom prostredí umožňuje vytvárať a realizovať vzdelávací program podporujúci zdravý vývin detí.

Od 1.1. 2015 je prevádzka MŠ v novo zrekonštruovanej a nadstavenej budove. Pribudli nové priestory, v podkroví telocvičňa a stabilná spáľňa so sociálnym zariadením.

Budova MŠ po rekonštrukcii

- **Základné vzdelanie deti získavajú v ZŠ Gbeľany**

- **Charakteristika školy**

Základná škola Gbeľany je plne plno-organizovaná škola, ktorá poskytuje vzdelávanie a výchovu žiakom v 1. – 9. postupnom ročníku. Na škole je zriadených osem triedy 1. stupňa a osem tried 2. stupňa. Kapacitne patrí škola k stredne veľkým prímestským školám nielen počtom žiakov, ale tiež svojou zastavanou plochou a celkovými vnútornými priestormi. Škola je umiestnená v peknom prírodnom prostredí Národného parku Malá Fatra a blízko historických pamiatok.

- **Charakteristika žiakov**

- Základná škola je spádovou školou pre obce Kotrčiná Lúčka, Nededza, Gbeľany, Mojš a Krasňany. Napriek tomu našu školu navštevujú aj žiaci, ktorí nemajú miesto trvalého bydliska v našom školskom obvode (Koňhora, Varín, Teplička nad Váhom, Žilina). V priemere navštevuje školu 280 až 310 žiakov, ktorí sú zaradení v bežných triedach. Vzhľadom na to, že škola nemá špeciálneho pedagóga, žiaci, u ktorých sú diagnostikované vývojové poruchy učenia navštevujú bežné triedy a vyučujúci k nim prístupujú individuálne na základe spolupráce a odporúčaní CPPP a P v Žiline.

- **Charakteristika pedagogického zboru**

- Priemerný počet učiteľov vzhľadom na veľkosť našej školy je 25 až 30. Všetci pedagogickí a výchovní pracovníci spĺňajú pedagogickú a odbornú spôsobilosť. Na škole pracuje kvalifikovaný výchovný poradca, koordinátor protidrogovej závislosti, koordinátor environmentálnej výchovy, zdravotnej výchovy, výchovy k manželstvu a rodičovstvu, dopravnej a športovej výchovy. Ich činnosť je v súlade s plánom práce školy a je prínosom pre žiakov, ostatných vyučujúcich, rodičov a priateľov školy. Výchovný poradca má ako vedenie školy vyhradené aj stránkové hodiny v čase mimo vyučovania.

Pre mimoškolské aktivity je zriadený:

- **Školský klub detí a jeho hlavné zameranie**

1. Dôsledne zabezpečiť pohybovo-rekreačnú aktivitu pobytom detí na čerstvom vzduchu.
2. Zabezpečenie pitného režimu detí počas jednotlivých činností ŠKD, hlavne v letnom období.
3. Spolupráca vychovávateľky ŠKD s členmi MZ pre roč. 1. – 4. ZŠ.
4. Vo výchovnej práci pravidelne využívať výchovno-vzdelávacie činnosti v ŠKD
oblasť etiky a soc. učenia (mravná, pracovná, právna, rozumová výchova)
oblasť estetiky a rozvoja duševných a telesných síl (hudobná, výtvarná, odpočinková, rekreačná, envirom. výchova) oblasť národného povedomia slovenskej histórie (príprava na vyučovanie, vzdelávacia, záujmová činnosť) a Metodické state o výchovno-vzdelávacej práci, časopisy.
5. V činnosti ŠKD využívať nenásilnou formou – boj proti drogám a iným toxickým látkam.
6. Využívanie prvkov environmentálnej výchovy (tvorba a ochrana ŽP), výchovy k manželstvu a rodičovstvu v činnosti ŠKD.
7. Propagácia zdravej výživy (ovocie, zelenina), „Svetový deň mlieka“.

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj vzdelávania sa bude orientovať na základné vzdelávanie a predškolskú výchovu.

Budova ZŠ po rekonštrukcii

6.2 Zdravotníctvo

Zdravotná starostlivosť pre našu obec je zabezpečená v okolitých obciach Varín, Teplička n/Váhom a v meste Žilina.

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj zdravotnej starostlivosti sa bude orientovať na : bude pokračovať v doterajšom trende

6.3 Sociálne zabezpečenie

Sociálne služby v obci zabezpečujeme cez opatrovateľskú službu – Spoločný úrad Varín, V obci Varín je zriadené Zariadenie opatrovateľskej služby s celodennou opaterou, do ktorého v prípade potreby môžu byť umiestnení aj naši občania. V roku 2018 boli začaté prípravné práce pre výstavbu Domu sociálnych služieb v Gbeľanoch. V roku 2020 sa začalo s výstavbou Domu sociálnych služieb, kde stavebné práce na základe výsledku verejného obstarávania vykonáva firma P.S. in, a.s. Žilina. Rozpočet stavby vrátane DPH predstavuje sumu 2 160 000,- Eur. Na výstavbu diela budú použité prostriedky, ktoré obec získala z poplatku za rozvoj a z rezervného fondu obce. Predpokladaný termín ukončenia diela je do konca februára 2022.

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj sociálnych služieb sa bude orientovať na : opatrovateľskú službu vo vlastnom zariadení sociálnych služieb

Stavba DSS Gbeľany

6.4 Kultúra

Spoločenský a kultúrny život v obci zabezpečuje :

- Obecná knižnica
- Športový klub Gbeľany
- Dobrovoľný hasičský zbor
- Jednota dôchodcov Slovenska
- Miestny spolok Slovenského červeného kríža

V roku 2011 bola dokončená prestavba Kultúrneho domu, čím sa zvýšila možnosť väčšieho kultúrneho využitia občanov obce.

Budova kultúrneho domu po rekonštrukcii

Bolo dobudované Námestie obce pred kostolom, taktiež sa vybudovalo priestranstvo za kostolom, ktoré môže slúžiť ako oddychová zóna.

V obci slúži multifunkčný objekt na športové využitie občanov.

V roku 2017 bola zrealizovaná celková rekonštrukcia budovy športového klubu a vytvorený nový športový areál, v ktorom sa nachádza pomocné futbalové ihrisko, mantinelové hokejbalové ihrisko, fittpark, plochy pre wourkoutové ihrisko a detské preliezky.

V roku 2018 bola obcou vydaná Monografia obce Gbeľany. Kniha o obci obsahuje množstvo informácií ako: symboly obce, prírodné pomery, dejiny a súčasnosť, urbanizmus, architektúra, šľachtické rodiny, spoločenský a kultúrny život, etnológia, školstvo, cirkev, osobnosti.

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že kultúrny a spoločenský život sa bude orientovať na : pokračovať v doterajšom trende

6.5 Hospodárstvo

Najvýznamnejší poskytovatelia služieb v obci :

- pošta Gbeľany
- predajňa potravín COOP Jednota
- pohostinné zariadenia - hostinec
- kaderníctvo, kozmetika

Najvýznamnejší priemysel v obci :

- stolárska výroba
- výroba automobilov

Najvýznamnejšia poľnohospodárska výroba v obci :

- práca samostatne hospodáriacich roľníkov
- tri lesné pozemkové spoločnosti

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že hospodársky život v obci sa bude orientovať na : vytvoriť vhodné podmienky pre začínajúcich podnikateľov, ktorí by svojimi službami priniesli pomoc občanom, ktorí nemajú možnosť dochádzať za týmito službami do okolitých miest

7. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva

Rozpočet obce je základným nástrojom finančného hospodárenia v príslušnom rozpočtovom roku, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií obce v príslušnom rozpočtovom roku. Rozpočet obce je súčasťou rozpočtu verejnej správy. Rozpočtový rok je zhodný s kalendárnym rokom. Rozpočet obce vyjadruje samostatnosť hospodárenia obce.

Rozpočet obce obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy:

- k právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom pôsobiacim na území obce,
- ako aj k obyvateľom žijúcim na tomto území vyplývajúce pre nich zo zákonov a z iných všeobecne záväzných právnych predpisov, zo VZN obce, ako aj zo zmlúv.

Rozpočet obce zahŕňa aj finančné vzťahy štátu k rozpočtom obcí :

- podiely na daniach v správe štátu,
- dotácia na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy,
- ďalšie dotácie v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok.

Rozpočet obce môže obsahovať finančné vzťahy :

- k rozpočtom iných obcí,
- k rozpočtu vyššieho územného celku, do ktorého územia obec patrí, ak plnia spoločné úlohy.

V rozpočte obce sa uplatňuje rozpočtová klasifikácia v súlade s osobitným predpisom.

Rozpočet obce na rok 2020 bol zostavený v súlade s ustanovením § 10 zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Rozpočet obce sa vnútorne člení na bežné príjmy a bežné výdavky (ďalej len bežný rozpočet), kapitálové príjmy a kapitálové výdavky (ďalej len kapitálový rozpočet) a finančné operácie. Hospodárenie obce sa riadilo podľa schváleného rozpočtu na rok 2020. Rozpočet obce bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 28.11.2019 uznesením č.38/2019. Rozpočet bol zmenený štyri krát:

- prvá zmena ku dňu 31.03.2020 – zaradenie prostriedkov ŠR a granty, presun prostriedkov v rámci EK
- druhá zmena ku dňu 30.06.2020 – zaradenie prostriedkov ŠR a granty, presun prostriedkov v rámci EK
- tretia zmena schválená dňa 30.09.2020 – zaradenie prostriedkov ŠR a granty, presun prostriedkov v rámci EK
- štvrtá zmena ku dňu 31.12.2020 - zaradenie prostriedkov ŠR a granty, presun prostriedkov v rámci EK

7.1 Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2020

	Rozpočet	Rozpočet po zmenách	Skutočné plnenie príjmov/ čerpanie výdavkov k 31.12.2020	% plnenia príjmov/ % čerpania výdavkov
Príjmy celkom	1 901 770,00	2 473 582,65	2 461 813,51	99,52
z toho :				
Bežné príjmy	1 835 770,00	2 010 442,12	1 998 672,98	99,41
Kapitálové príjmy	0,00	0,00	0,00	0,00
Finančné príjmy	0,00	406 669,62	406 669,62	100,00
Príjmy RO s právnou subjektivitou	66 000,00	56 470,91	56 470,91	100,00
Výdavky celkom	1 901 770,00	2 428 810,42	2 012 163,07	82,85
z toho :				
Bežné výdavky	719 455,00	744 530,08	585 657,83	78,66
Kapitálové výdavky	352 705,00	746 989,47	489 214,37	65,50
Finančné výdavky	0,00	0,00	0,00	0,00
Výdavky RO s právnou subjektivitou	829 610,00	937 290,87	937 290,87	100,00
Rozpočet obce	0,00	44 772,23	449 650,44	-

7.2 Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2020

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31.12.2020
Bežné príjmy spolu	2 055 143,89
z toho : bežné príjmy obce	1 998 672,98
bežné príjmy RO	56 470,91
Bežné výdavky spolu	1 522 948,70
z toho : bežné výdavky obce	585 657,83
bežné výdavky RO	937 290,87
Bežný rozpočet	532 195,19

Kapitálové príjmy spolu	0,00
z toho : kapitálové príjmy obce	0,00
kapitálové príjmy RO	0,00
Kapitálové výdavky spolu	489 214,37
z toho : kapitálové výdavky obce	489 214,37
kapitálové výdavky RO	0,00
Kapitálový rozpočet	-489 214,37
Prebytok bežného a kapitálového rozpočtu	42 980,82
Vylúčenie z prebytku	25 928,98
Upravený prebytok bežného a kapitálového rozpočtu	17 051,84
Príjmy z finančných operácií	406 669,62
Výdavky z finančných operácií	0,00
Rozdiel finančných operácií	406 669,62
PRÍJMY SPOLU	2 461 813,51
VÝDAVKY SPOLU	2 012 163,07
Hospodárenie obce	449 650,44
Vylúčenie z prebytku	25 928,98
Upravené hospodárenie obce	423 721,46

Prebytok rozpočtu v sume 42 980,82 EUR zistený podľa ustanovenia § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, **upravený** o nevyčerpané prostriedky zo ŠR a podľa osobitných predpisov v sume 25 928,68 EUR **navrhujeme** použiť na :

- **tvorbu rezervného fondu vo výške 17 051,84 EUR**

Zostatok finančných operácií v sume 406 669,62 EUR podľa § 15 ods. 1 písm. c) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov **navrhujeme použiť na :**

- **tvorbu rezervného fondu 406 669,62 EUR**

V zmysle ustanovenia § 16 odsek 6 zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa na účely tvorby peňažných fondov pri usporiadaní prebytku rozpočtu obce podľa § 10 ods. 3 písm. a) a b) citovaného zákona, z tohto **prebytku vylučujú :**

- nevyčerpané prostriedky **zo ŠR** účelovo určené na **bežné výdavky** poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku v sume 18 996,80,- EUR, a to na :
 - prenesený výkon v oblasti sčítanie domov a bytov a v sume **2 900,- EUR**
 - zabezpečenie stravovania (strava zadarmo) v sume **16 096,80 EUR**
- nevyčerpané prostriedky **školského stravovania na stravné a réžiu** podľa ustanovenia §140-141 zákona č.245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v sume **3 200,78 EUR** (na účte ŠJ v ZŠ),
- nevyčerpané prostriedky **školského stravovania na stravné a réžiu** podľa ustanovenia §140-141 zákona č.245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v sume **967,15 EUR** (na PRU v ZŠ),

- nevyčerpané prostriedky **od iných subjektov VS** účelovo určené na **bežné výdavky** poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku v sume 2 764,25 EUR, a to na : prenesený výkon v oblasti sociálnych vecí v sume **2 764,25 EUR**

Celkom finančné prostriedky, ktoré sa z prebytku hospodárenia vylučujú predstavujú sumu **25 928,98 €**.

Na základe uvedených skutočností navrhujeme tvorbu rezervného fondu za rok 2020 vo výške

423 721,46 EUR.

7.3 Rozpočet na roky 2021-2023

	Skutočnosť k 31.12.2020	Rozpočet na rok 2021	Rozpočet na rok 2022	Rozpočet na rok 2023
Príjmy celkom	2 461 813,51	1 928 600,00	1 928 600,00	1 928 600,00
z toho :				
Bežné príjmy	1 998 672,98	1 870 600,00	1 870 600,00	1 870 600,00
Kapitálové príjmy	0,00	0,00	0,00	0,00
Finančné príjmy	406 669,62	0,00	0,00	0,00
Príjmy RO s právnou subjektivitou	56 470,91	58 000,00	58 000,00	58 000,00

	Skutočnosť k 31.12.2020	Rozpočet na rok 2021	Rozpočet na rok 2022	Rozpočet na rok 2023
Výdavky celkom	2 012 163,07	1 928 600,00	1 928 600,00	1 928 600,00
z toho :				
Bežné výdavky	585 657,83	856 780,00	741 780,00	741 780,00
Kapitálové výdavky	489 214,37	211 410,00	326 410,00	326 410,00
Finančné výdavky	0,00	0,00	0,00	0,00
Výdavky RO s právnou subjektivitou	937 290,87	860 410,00	860 410,00	860 410,00

8. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva za materskú účtovnú jednotku a konsolidovaný celok

8.1 Majetok

a) za materskú účtovnú jednotku

Názov	Skutočnosť k 31.12.2018	Skutočnosť k 31.12.2019	Skutočnosť k 31.12.2020
Majetok spolu	5 624 501,24	7 087 247,76	7 620 819,43
Neobežný majetok spolu	4 510 644,28	4 522 336,26	5 026 159,48
z toho :			
Dlhodobý nehmotný majetok	14 932,00	20 012,00	26 012,00
Dlhodobý hmotný majetok	4 281 271,53	4 287 883,51	4 785 706,73

Dlhodobý finančný majetok	214 440,75	214 440,75	214 440,75
Obežný majetok spolu	1 111 811,56	2 562 413,62	2 592 953,38
z toho :			
Zásoby	1 110,87	1 471,50	955,72
Zúčtovanie medzi subjektami VS	526 720,76	508 323,42	490 193,93
Dlhodobé pohľadávky	0,00	0,00	0,00
Krátkodobé pohľadávky	4 451,85	3 282,98	5 076,12
Finančné účty	579 528,08	2 049 335,72	2 096 727,61
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.	0,00	0,00	0,00
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.	0,00	0,00	0,00
Časové rozlíšenie	2 045,40	2 497,88	1 706,57

b) za konsolidovaný celok

Názov	Skutočnosť k 31.12.2018	Skutočnosť k 31.12.2019	Skutočnosť k 31.12.2020
Majetok spolu	5 679 983,52	7 151 218,31	7 703 261,31
Neobežný majetok spolu	5 039 646,37	5 031 283,10	5 515 681,66
z toho :			
Dlhodobý nehmotný majetok	14 932,00	20 012,00	26 012,00
Dlhodobý hmotný majetok	4 810 273,62	4 796 830,35	5 275 228,91
Dlhodobý finančný majetok	214 440,75	214 440,75	214 440,75
Obežný majetok spolu	637 116,69	2 116 434,10	2 184 671,13
z toho :			
Zásoby	1 383,37	1 930,59	1 389,96
Zúčtovanie medzi subjektami VS	0,00	0,00	0,00
Dlhodobé pohľadávky	0,00	0,00	0,00
Krátkodobé pohľadávky	4 451,85	3 282,98	5 076,12
Finančné účty	631 281,47	2 111 220,53	2 178 205,05
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.	0,00	0,00	0,00
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.	0,00	0,00	0,00
Časové rozlíšenie	3 220,46	3 501,11	2 908,52

8.2 Zdroje krytia

a) za materskú účtovnú jednotku

Názov	Skutočnosť k 31.12.2018	Skutočnosť k 31.12.2019	Skutočnosť k 31.12.2020
Vlastné imanie a záväzky spolu	5 624 501,24	7 087 247,76	7 620 819,43
Vlastné imanie	3 829 784,61	5 333 010,04	5 725 258,64
z toho :			
Oceňovacie rozdiely	0,00	0,00	0,00
Fondy	0,00	0,00	0,00
Výsledok hospodárenia	3 829 784,61	5 333 010,04	5 725 258,64
Záväzky	32 664,01	36 493,75	266 847,49
z toho :			
Rezervy	1 120,00	1 656,00	1 656,00
Zúčtovanie medzi subjektami VS	1 852,20	5 806,10	18 996,80
Dlhodobé záväzky	1 358,39	343,93	58 813,47
Krátkodobé záväzky	28 333,42	28 687,72	187 381,22
Bankové úvery a výpomoci	0,00	0,00	0,00
Časové rozlíšenie	1 762 052,62	1 717 743,97	1 628 713,30

b) za konsolidovaný celok

Názov	Skutočnosť k 31.12.2018	Skutočnosť k 31.12.2019	Skutočnosť k 31.12.2020
Vlastné imanie a záväzky spolu	5 679 983,52	7 151 218,31	7 703 261,31
Vlastné imanie	3 829 922,25	5 332 924,20	5 723 917,48
z toho :			
Oceňovacie rozdiely	0,00	0,00	0,00
Fondy	0,00	0,00	0,00
Výsledok hospodárenia	3 829 922,25	5 332 924,20	5 723 917,48
Záväzky	85 672,14	98 713,67	349 095,38
z toho :			
Rezervy	1 120,00	1 656,00	1 656,00
Zúčtovanie medzi subjektami VS	1 852,20	5 806,10	18 996,80
Dlhodobé záväzky	3 722,49	2 313,90	62 228,03
Krátkodobé záväzky	78 977,45	88 937,67	266 214,55
Bankové úvery a výpomoci	0,00	0,00	0,00
Časové rozlíšenie	1 764 389,13	1 719 580,44	1 630 248,45

Analýza významných položiek z účtovnej závierky:

- Obec zvýšila majetok o zaradenie do užívania: protipovodňové opatrenia-Úprava Gbeľanského potoka, technické zhodnotenie verejného osvetlenia pred objektom MOBIS, osvetlenie cintorína, javiskové pódium. Zvýšenie nastalo obstarávaním stavebných prác na stavbe DSS a taktiež obstarávacie náklady projektu Obnova učební pre ZŠ.
- V pasívach bolo navýšenie VI hlavne z dôvodu zúčtovanie výsledku hospodárenia za rok 2019 a zvýšenie u záväzkov predstavovalo zvýšenie záväzkov voči dodávateľom hlavne stavebných prác, kde splatnosť faktúr je 30 dní a z každej faktúry je 5% zádržné a 5 % garancia.

8.3 Pohľadávky

a) za materskú účtovnú jednotku

Pohľadávky	Zostatok k 31.12.2018	Zostatok k 31.12.2019	Zostatok k 31.12.2020
Pohľadávky do lehoty splatnosti	3 916,47	2 877,87	4 880,12
Pohľadávky po lehote splatnosti	620,39	443,67	290,87

b) za konsolidovaný celok

Pohľadávky	Zostatok k 31.12.2018	Zostatok k 31.12.2019	Zostatok k 31.12.2020
Pohľadávky do lehoty splatnosti	3 916,47	2 877,87	4 880,12
Pohľadávky po lehote splatnosti	620,39	443,67	290,87

8.4 Záväzky

a) za materskú účtovnú jednotku

Záväzky	Zostatok k 31.12.2018	Zostatok k 31.12.2019	Zostatok k 31.12.2020
Záväzky do lehoty splatnosti	29 691,81	29 031,65	246 194,69
Záväzky po lehote splatnosti	0,00	0,00	0,00

b) za konsolidovaný celok

Záväzky	Zostatok k 31.12.2018	Zostatok k 31.12.2019	Zostatok k 31.12.2020
Záväzky do lehoty splatnosti	82 699,94	91 251,57	328 442,58
Záväzky po lehote splatnosti	0,00	0,00	0,00

Analýza významných položiek z účtovnej závierky:

- pohľadávky v lehote splatnosti oproti roku 2019 sa zvýšili, jedná sa o pohľadávky za práce a služby vystavené v decembri 2020 so splatnosťou v januári 2021.
- pohľadávky po lehote splatnosti sú nižšie oproti roku 2019, jedná sa o neuhradenú DzN a odpad
- záväzky oproti roku 2019 sú vyššie, jedná sa o záväzky z pracovno-právnych vzťahov, odvody SP, ZDP a odvod dane z miezd za december 2020 a neuhradené faktúry v lehote splatnosti za stavebné práce.

9. Hospodársky výsledok za rok 2020 – vývoj nákladov a výnosov za materskú účtovnú jednotku a konsolidovaný celok

a) Za materskú účtovnú jednotku

Názov	Skutočnosť k 31.12.2018	Skutočnosť k 31.12.2019	Skutočnosť k 31.12.2020
Náklady	895 965,08	944 252,77	961 274,16
50 – Spotrebované nákupy	77 220,51	89 219,39	84 898,98
51 – Služby	99 996,94	81 292,67	72 725,01
52 – Osobné náklady	301 937,05	338 748,91	342 841,47
53 – Dane a poplatky	2 842,68	3 926,12	3 674,35
54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	36 054,66	8 900,01	8 867,29
55 – Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	188 603,54	191 769,07	198 943,12
56 – Finančné náklady	3 304,06	3 454,35	3 705,79
57 – Mimoriadne náklady	0,00	0,00	0,00
58 – Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	186 005,64	226 942,25	245 525,76
59 – Dane z príjmov	0,00	0,00	92,39
Výnosy	1 446 489,33	2 447 478,20	1 353 522,76
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	1 129,80	1 161,20	532,20
61 – Zmena stavu vnútroorganizačných služieb	0,00	0,00	0,00
62 – Aktivácia	0,00	0,00	0,00
63 – Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	1 313 021,53	2 308 307,67	1 223 376,83
64 – Ostatné výnosy	5 773,08	8 428,07	8 118,11
65 – Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	1 171,08	1 166,45	1 656,00
66 – Finančné výnosy	0,00	0,00	486,38
67 – Mimoriadne výnosy	0,00	0,00	0,00
69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	125 393,84	128 414,81	119 353,24
Hospodársky výsledok / + kladný HV, - záporný HV /	550 524,25	1 503 225,43	392 248,60

Hospodársky výsledok za rok 2019 v sume 1 503 225,43 EUR bol zúčtovaný na účet 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

b) za konsolidovaný celok

Názov	Skutočnosť k 31.12.2018	Skutočnosť k 31.12.2019	Skutočnosť k 31.12.2020
Náklady	1 492 686,55	1 619 080,91	1 721 592,63
50 – Spotrebované nákupy	181 759,59	203 906,62	197 717,77
51 – Služby	128 649,08	111 566,07	110 795,33
52 – Osobné náklady	859 790,29	986 905,93	1 101 340,65
53 – Dane a poplatky	2 842,68	4 129,38	3 798,53
54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	61 257,86	37 908,11	27 125,59
55 – Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	209 191,77	211 824,32	218 367,78
56 – Finančné náklady	4 308,31	5 484,65	5 663,02
57 – Mimoriadne náklady	0,00	0,00	0,00
58 – Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	44 886,97	57 355,83	56 691,57
59 – Dane z príjmov	0,00	0,00	92,39
Výnosy	2 039 154,82	3 120 951,47	2 112 607,65
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	66 973,20	86 895,82	32 557,89
61 – Zmena stavu vnútroorganizačných služieb	0,00	0,00	0,00
62 – Aktivácia	0,00	0,00	0,00
63 – Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	1 313 021,53	2 308 307,67	1 223 376,83
64 – Ostatné výnosy	19 083,98	8 640,22	8 258,44
65 – Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	1 171,08	1 166,45	1 656,00
66 – Finančné výnosy	0,00	0,00	486,38
67 – Mimoriadne výnosy	0,00	0,00	0,00
69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	638 905,03	715 941,31	846 272,11
Hospodársky výsledok / + kladný HV, - záporný HV /	546 468,27	1 501 870,56	391 015,02

Analýza nákladov a výnosov v porovnaní s minulým rokom a s vysvetlením významných rozdielov:

- u osobných nákladov nárast oproti roku 2019 z dôvodu zvyšovania platov a súvisiacich odvodov u pracovníkov ZŠ, MŠ a obce, zaradením majetku sa zvýšili odpisy majetku.
- u výnosov z poplatkov výrazný pokles, nakoľko v roku 2018 bol príjem poplatku za rozvoj vo výške 1 083 526,50 €.

10. Ostatné dôležité informácie

10.1 Prijaté granty a transfery

V roku 2020 obec Gbeľany a rozpočtová organizácia ZŠ Gbeľany prijala nasledovné granty a transfery:

Poskytovateľ	Účelové určenie grantov a transferov	Suma prijatých prostriedkov v EUR
OÚ Žilina	Prenesené kompetencie pre ZŠ Gbeľany	693 275,40
OÚ Žilina	Príspevok na výchovu a vzdelávanie /MŠ/	3 073,00
Úrad práce soc.vecí a rodiny	Príspevok na stravovanie detí MŠ a ZŠ	29 979,60
MV SR, sekcia VS	Register obyvateľov	465,30
MV SR, sekcia VS	Register adries	70,80
OÚ Žilina, org.odbor	Voľby – NR	1 037,80
MDV a RR SR	Spoločný stav.úrad – stavebný poriadok	2 059,
MDV a RR SR	Spoločný stav.úrad – pozemné komunikácie	59,70
MV SR, odbor ŽP	Transfér zo ŠR ,životné prostredie	133,95
DPO SR	Materiálno-technické vybavenie DHZ	1 400,00
MV SR, sekcia VS	Transfér na sčítanie ODB	2 900,00
Environmentálny fond	Transfér za separovanie odpadu	1 375,30
Transfér z obcí - SSÚ	Transfér na činnosť Spoločného soc.úradu	7 828,20

Popis významných prijatých grantov:

a) obec

- Transfér pre materiálno-technické vybavenie DHZ
- Transfér z environmentálneho fondu

b) rozpočtová organizácia

- V roku 2020 RO neobdržala žiaden grant

10.2 Poskytnuté dotácie

V roku 2020 obec poskytla zo svojho rozpočtu dotácie v zmysle VZN č. 11/2019 o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce:

Prijímateľ dotácie	Účelové určenie dotácie	Suma poskytnutých prostriedkov v EUR
ŠK Gbeľany	BV – športová činnosť v obci	27 500,00
FA UNITED N-KL-G	BV – športová činnosť v obci	12 000,00

K 31.12.2020 bola vyúčtované dotácia, v súlade s VZN č.11/2019 o dotáciách.

10.3 Významné investičné akcie v roku 2020

Najvýznamnejšie investičné akcie realizované v roku 2020:

a) obec

- Stavebné práce DSS
- Protipovodňové opatrenia v obci – úprava Gbeľanského potoka
- Technické zhodnotenie verejného osvetlenia pred objektom MOBIS
- Osvetlenie cintorína
- Javiskové pódium + zábradlie

b) rozpočtová organizácia

- ZŠ – projekt Obnova učební ZŠ

10.4 Predpokladaný budúci vývoj činnosti

Predpokladané investičné akcie realizované v budúcich rokoch:

a) obec

- Stavebné práce výstavby domu sociálnych služieb
- Vyhotovenie nového územného plánu obce
- Kúpa pozemkov – cesta Bukovinská
- Rekonštrukcia Námestia obce
- Technické zhodnotenie budovy ŠKD – rozšírenie tried pre MŠ
- Protipovodňové opatrenia
- Výstavba detského ihriska
- Chodník okolo multifunkčného ihriska z ul. Školská

b) rozpočtová organizácia

- Spoluúčasť pri financovaní prestavby spojovacej chodby
- Projekt – Obnova učební

10.5 Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Koncom roka 2019 sa prvýkrát objavili správy z Číny o koronavíruse. V prvých mesiacoch roku 2020 sa vírus rozšíril do celého sveta a jeho negatívny vplyv nadobudol veľké rozmery. V čase zverejnenia tejto konsolidovanej účtovnej závierky obec Gbeľany zaznamenala významný pokles príjmov z podielov na daniach v správe štátu o cca 9%. Nakoľko sa však situácia stále mení, nemožno predvídať budúce účinky a dopady.

Vedenie obce Gbeľany bude pokračovať v monitorovaní potenciálneho dopadu a podnikne všetky možné kroky na zmiernenie akýchkoľvek negatívnych účinkov na obec Gbeľany, na jej občanov a na jej zamestnancov.

Predpoklady zníženia príjmov obce z podielov na daniach v správe štátu sú v súčasnosti na úrovni 7-10 %. Pre obec to nebude znamenať negatívny dopad na plánované investície, nakoľko obec má v súčasnej dobe dostatok finančných prostriedkov.

10.6. Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená

Obec nevedie žiadny súdny spor.

Vypracoval:

Janíčková Emília, účtovník obce

V Gbeľanoch, dňa 17.06.2021

Predkladá:

Ing. Jozef Martinček, starosta obce